

कर्मचारी सञ्चय कोष

आन्तरिक तथा खुल्ला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१. पाठ्यक्रमको परिचय:

(क) तह र पद : तह ७, उप प्रबन्धक

(ख) सेवा/समुह : प्रशासन/प्रशासन

(ग) परीक्षाको किसिम :

लिखित : २०० पूर्णाङ्क

अन्तर्वार्ता : ३० पूर्णाङ्क

(घ) आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त गरेको ।

(ङ) पाठ्यक्रमको उद्देश्य :

कोषको तह ७, उप प्रबन्धक पदका लागि निर्धारित कार्यविवरणलाई दृष्टिगत गरी तोकिएको आवश्यक न्यूनतम योग्यता पुगेका योग्य उम्मेदवारहरूबाट कोषको कार्यक्षेत्र र कार्य प्रकृतिसँग सम्बन्धित व्यवस्थापन, लेखा, कानून र बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र जस्ता सान्दर्भिक विषयमा उम्मेदवारहरूको सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञानको परीक्षण गर्नु ।

२. परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	परीक्षाको किसिम	प्रश्न संख्या	अङ्कभार	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	समय
प्रथम पत्र	व्यवस्थापन र सामाजिक सुरक्षा प्रणाली	(क) विषयगत	१०	८×१०	८०	४०	३ घण्टा
		(ख) समस्या समाधान	१	१×२०	२०		
द्वितीय पत्र	आर्थिक, बैंकिङ तथा वित्तीय व्यवस्था	(क) विषयगत	१०	८×१०	८०	४०	३ घण्टा
		(ख) समस्या समाधान	१	१×२०	२०		

द्रष्टव्य:

- (क) प्रश्न पत्र नेपाली र अंग्रेजी दुवै भाषामा तयार गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) लिखित परीक्षाको भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ ।
- (ग) लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्तामा प्राप्त कूल अङ्कको योगको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- (घ) समस्या समाधान सम्बन्धी प्रश्न समग्र पाठ्यक्रम, संस्थाको उद्देश्य, कार्यक्षेत्र तथा कार्यसम्पदान र तत् सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास समेतका विषयहरूलाई समावेश गरी सोध्न सकिने छ ।

समस्याको समाधान देहायको ढाँचामा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ :

समस्याको पहिचान र कारण	-	अङ्कभार ५
मौजूदा नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था	-	अङ्कभार ४
समस्या समाधानका सुझावहरू	-	अङ्कभार ७
सुझाव कार्यान्वयन कार्ययोजना	-	अङ्कभार ४

प्रतिलिपि

सञ्चालक समिति

पाठक्रमको विस्तृत विवरण

प्रथम पत्र : व्यवस्थापन र सामाजिक सुरक्षा प्रणाली

समूह (क) : व्यवस्थापन (अङ्क भार -४०)

१. व्यवस्थापनको परिचय, सिद्धान्तहरू, कार्य, उपयोग र चुनौतीहरू
२. व्यवस्थापनका नवोदित अवधारणाहरू (Emerging concepts of management)
३. परिवर्तन व्यवस्थापन तथा संगठनात्मक विकास (Change management and organizational development)
४. नेतृत्व सीप र कार्य उत्प्रेरणा
५. रणनीतिक व्यवस्थापन (Strategic management)
६. मानव संशाधन व्यवस्थापन (परिचय, भर्ना, मूल्याङ्कन, वृत्ति विकास र चुनौतीहरू)
७. ट्रेड यूनियन तथा सामूहिक सौदावाजी
८. संस्थागत सुशासनमा व्यवसायिकता, अनुशासन र आचार संहिता
९. सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, निर्णय प्रक्रिया, नेतृत्व, समन्वय, अधिकार प्रत्यायोजन तथा निक्षेपण र अनुगमन मूल्यांकन
१०. सूचना व्यवस्थापन प्रणाली
११. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सुधार
१२. समावेशीताको सिद्धान्त र प्रयोग
१३. सार्वजनिक सेवामा नैतिक मूल्य र मान्यता

समूह (ख) : वित्तीय व्यवस्थापन तथा लेखा (अङ्क भार- ३०)

१. वित्तीय व्यवस्थापनको सैद्धान्तिक पक्ष
२. चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
३. बजेटको सिद्धान्त, प्रकार, महत्व र उपयोग
४. लेखाको अवधारणा र सिद्धान्त
५. वित्तीय विवरणको तयारी (Preparation of financial statement)
६. व्यवस्थापन लेखा (Management accounting)
७. वित्तीय विश्लेषण (Financial analysis)
८. लेखा परीक्षणको सैद्धान्तिक पक्ष र आन्तरिक तथा बाह्य लेखापरीक्षण
९. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
१०. परियोजना व्यवस्थापन
११. जोखिम विश्लेषण तथा न्यूनीकरण
१२. दिगो विकासका लक्ष्यहरू
१३. परियोजना लगानीका आधुनिक ढाँचाहरू

समूह (ग) : सामाजिक सुरक्षा प्रणाली (अङ्क भार- २०)

१. अन्तरराष्ट्रिय श्रम संगठन र अन्तरराष्ट्रिय सामाजिक सुरक्षा संस्था (International Social Security Association-ISSA)
२. सामाजिक सुरक्षामा बीमाको भूमिका
३. सामाजिक सुरक्षा, सामाजिक संरक्षण र नेपालमा यसको अवस्था
४. योगदानमा आधारित निवृत्तभरण प्रणाली
५. नेपालमा अवकाश कोष सम्बन्धी व्यवस्था
६. सामाजिक सुरक्षामा कर्मचारी सञ्चय कोषको योगदान

प्रतिलिपि

सचिव
सञ्चालक समिति

समूह (घ) : सूचना प्रविधि (अङ्क भार - १०)

१. Evolution of ICT system in Nepal
२. Knowledge of web and mobile application
३. Cyber Crime and security
४. Concept, scope and evolution of electronic commerce
५. Hardware, network and cyber security
६. Database management
७. Use of IT to enhance efficiency in service delivery

द्वितीय पत्र : आर्थिक, बैकिङ तथा वित्तीय व्यवस्था

समूह (क) : आर्थिक (अङ्क भार- ३०)

१. आर्थिक नीति, वित्त नीति, मौद्रिक नीति, वाणिज्य नीति, औद्योगिक नीति, सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति र वैदेशिक लगानी नीति
२. नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको व्यवस्थापन
३. विश्वव्यापीकरण र विश्वव्यापार संगठन (WTO)
४. नेपालको मुद्रा बजार, पूँजीबजार र बीमा बजार
५. नेपालमा व्यवसायिक वातावरण
६. नेपालमा लगानीको अवस्था र चुनौतीहरू

समूह (ख) : बैकिङ तथा गैर बैकिङ वित्तीय व्यवस्था (अङ्क भार- ४०)

१. नेपालको आर्थिक विकासमा बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रको भूमिका
२. Merger, Acquisitions and Corporate Restructuring of Banking and Financial Sectors in Nepal
३. नेपालमा वित्तीय क्षेत्र सुधारका नीतिगत प्रयासहरू
४. कर्मचारी सञ्चय कोष र यसको कार्यक्षेत्र, रणनीतिक योजना र कोषको लगानीको अवस्था
५. नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष र सामुहिक कोष (Mutual Fund)
६. बैकिङ र बीमा व्यवसायबीचको अन्तरसम्बन्ध
७. नेपाल सरकारको वित्तीय क्षेत्र विकास रणनीति

समूह (ग) : विविध (अङ्क भार- ३०)

१. नेपालको संविधान
२. कर्मचारी सञ्चयकोष ऐन, २०१९
३. बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ का सान्दर्भिक विषयहरू
४. योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोष ऐन, २०७४
५. आयकर ऐन, २०५८ को सान्दर्भिक विषयहरू
६. मूल्य अभिवृद्धि कर सम्बन्धी जानकारी
७. भ्रष्टाचार नियन्त्रण, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान, सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी संवैधानिक तथा कानूनी व्यवस्था
८. नेपालको सार्वजनिक खरिद प्रणाली र यसको कार्यान्वयन अवस्था
९. कर्मचारी सञ्चय कोष (खरिद) नियमावली, २०७५
१०. मुलुकी देवानी (संहिता) ऐन, २०७४ मा भएको करार तथा अन्य दायित्व सम्बन्धी व्यवस्था
११. कर्मचारी सञ्चय कोष, कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०४८ (संशोधन सहित)